

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/44>

Materiál v pripomienkovom konaní do 04.03.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo financií SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania na základe uznesenia vlády SR č. 56/2024 k Rámcovému plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na IX. volebné obdobie

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Účelom návrhu zákona je vytvoriť novú právnu úpravu, ktorá preberá požiadavky ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2225 z 18. októbra 2023 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice 2008/48/ES (ďalej len „smernica 2023/2225“), a tým transponovať citovanú smernicu do vnútroštátneho právneho poriadku na dosiahnutie súladu s legislatívou Európskej únie. Návrh zákona sleduje viacero cieľov, ktoré majú primárne riešiť problematiku spotrebiteľských úverov. Ciele predstavujú zlepšenie poskytovania spotrebiteľských úverov v dôsledku digitalizácie, ako aj v dôsledku vzniku pandémie COVID-19, uľahčenie vzniku bezproblémovo fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi, poskytnutie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa v záujme zaistenia dôvery spotrebiteľov, a podporenie konkurencieschopnosti na vnútornom trhu a pri cezhraničnom poskytovaní spotrebiteľských úverov.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 20.11.2026

Postoj RÚZ k materiálu

Ciele návrhu zákona sú zlepšenie poskytovania spotrebiteľských úverov v dôsledku digitalizácie, uľahčenie vzniku bezproblémovo fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi, poskytnutie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa v záujme zaistenia dôvery spotrebiteľov, a podporenie konkurencieschopnosti na vnútornom trhu a pri cezhraničnom poskytovaní spotrebiteľských úverov. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I., §2, písmeno b)

Návrh: V čl. I sa v § 2 písm. b) na konci dopĺňa nasledovný text:

"alebo dodávateľ tovaru alebo poskytovateľ služieb, ktorý koná ako finančný agent v rámci svojej doplnkovej činnosti pri sprostredkovaní spotrebiteľského úveru veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Uplatnenie celej právnej úpravy finančného sprostredkovania na prípady, v ktorých v rámci franšízy (alebo obdobného nastavenia) zástupcovia predajcov tovaru alebo poskytovateľ služieb len uzatvárajú zmluvy v mene predajcov (poskytovateľov služieb) pričom neprichádza k žiadnemu benefitovaniu zo samotného spotrebiteľského úveru, ktorý je sám o sebe bezodplatný, je neopodstatnené. Takýto finančný agenti musia zabezpečiť plnenie povinností podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, je ale neprimerané (a ide to nad rámec smernice 2023/2225) aby museli plniť aj povinnosti podľa osobitnej úpravy finančného sprostredkovania.

2. Zásadná pripomienka k čl. I., §3 ods. 5 a následne aj §54

Nesúhlasíme s navrhovaným rozsahom zákazu poplatkov a navrhujeme úplné odstránenie predmetného ustanovenia. V prípade zákazu poplatkov ide o voľbu členského štátu pri transpozícii smernice. Ďalšie rozšírenie už aktuálneho zákazu poplatkov nad rámec minimálnych požiadaviek transpozície je možné vnímať ako neopodstatnený

goldplating, zhoršenie postavenia veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery v SR (aj v spojení s už existujúcou a naďalej zachovanou limitáciou výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru a limitáciou RPMN, ktorá taktiež nesmie presiahnuť najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovenej podľa osobitných predpisov).

Pre uplatnenie takéhoto prístupu zo strany MF SR neboli dodržané podmienky stanovené v Jednotnej metodike na posudzovanie vybraných vplyvov, nakoľko nebolo dodržané nasledovné ustanovenie: „Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k znevýhodneniu tuzemských dotknutých subjektov v porovnaní s dotknutými subjektmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v tabuľke zhody (v prípade vplyvov goldplatingu na podnikateľské prostredie v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie) z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými subjektami podľa bodu 5. jednotnej metodiky a posúdených Komisiou.

Odôvodnenie goldplatingu obsahuje informáciu o jeho nevyhnutnosti. Je doložené dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Sú zvážené alternatívne riešenia s odôvodnením, prečo je prijatie prísnejšej právnej úpravy nevyhnutné. Je v dostatočnej miere odkonzultované s dotknutými subjektami.

Uplatnenie princípu „ochrany pred neopodstatneným goldplatingom“ bude v zmysle komponentu č. 14 Plánu obnovy a odolnosti SR rešpektovať špecifické postavenie regulácií v oblasti životného prostredia tak, aby sa zohľadnila nevyhnutnosť plnenia cieľov vyplývajúcich z národných a medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany životného prostredia.“

Vo vzťahu k zrušeniu poplatku za poskytnutie úveru neprebehla požadovaná diskusia s bankovým sektorom a rovnako z návrhu nevyplýva dôvod nevyhnutnosti.

Rovnako v tejto súvislosti si dovoľíme dať do pozornosti aj Lexitor case, ktorého zohľadnenie požaduje aj Smernica, pričom právne závery daného prípadu sú zo strany MF SR zohľadnené aj v rámci predčasného splatenia úveru, pričom aj predmetný Lexitor case vlastne riešil skutočnosť, že veriteľ má nárok na poplatok za poskytnutie úveru, ktorý sa zohľadní v rámci celkových nákladov s tým, že spotrebiteľ má nárok na jeho pomerné zníženie v prípade predčasného splatenia úveru.

V zmysle dôvodovej správy predmetné ustanovenie má predstavovať transpozíciu čl. 31 ods. 2 Smernice, ktorý ustanovuje nasledujúce: "2. Členské štáty (ČŠ) môžu prijať zákazy alebo obmedzenia týkajúce sa osobitných platieb alebo poplatkov uplatňovaných veriteľmi na ich území." (V anglickom znení Smernice: "2. Member States may adopt prohibitions or limitations regarding specific charges or fees applied by creditors on their territory.") Účelom tohto ustanovenia má byť v zmysle dôvodovej správy zákaz najmä poplatku za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Čl. 31 ods. 2 v spojení s čl. 42 ods. 2 Smernice predstavuje tzv. regulačnú možnosť ČŠ. Predmetné ustanovenie však ČŠ neumožňuje zakázať alebo obmedziť poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru, nakoľko čl. 31 ods. 2 Smernice výslovne umožňuje ČŠ zakázať alebo obmedziť len osobitné platby alebo poplatky (specific charges or fees). Poplatok za poskytnutie úveru pritom predstavuje v zmysle terminológie Smernice tzv. províziu, resp. v anglickej verzii commission. Ustanovenie čl. 31 ods. 2 Smernice pritom pojem provízia / commission nepoužíva. ČŠ preto nemajú v zmysle Smernice regulačnú možnosť obmedziť alebo zakázať poplatok za poskytnutie úveru.

Navyše regulačné možnosti/ regulačnú možnosť štátov, ktorou je aj čl. 31 ods. 2 v spojení s čl. 42 ods. 2 Smernice je potrebné vykladať zužujúco, nakoľko v zmysle čl. 42 ods. 1 Smernice platí tzv. úplná úroveň harmonizácie, teda "členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice, ak nie je v tejto smernici stanovené inak."

Pri výklade ustanovení Smernice, obzvlášť tých, ktoré umožňujú regulačné možnosti ČŠ, je preto potrebné dbať na jazykový a zužujúci výklad. A contrario, pokiaľ by bolo zámerom autorov Smernice, aby ČŠ mali možnosť zakázať alebo obmedziť províziu / commission / poplatok za poskytnutie úveru, v ustanovení čl. 31 ods. 2 Smernice by bol priamo použitý pojem provízia / commission. Takto pojem provízia / commission výslovne používa napríklad čl. 32 ods. 4 Smernice, ktorý taktiež predstavuje regulačnú možnosť ČŠ. Navyše provízia / commission predstavuje imanentnú súčasť pojmu "celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom", ktorý definuje Smernica v čl. 3 ods. 5. Zákaz poplatku za poskytnutie úveru by preto predstavoval zásah do definície pojmu "celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom" v rozpore s požiadavkou úplnej harmonizácie. ČŠ totiž nemajú regulačnú možnosť zasahovať do

pojmu celkové náklady spojené s úverom. Navyše v zmysle čl. 29 ods. 1 a recitálu 70 Smernice sa v prípade predčasného splatenia úveru aplikujú pravidlá judikatúry vo veci Lexitor. Vzhľadom na uvedené, zrušenie poplatku za poskytnutie úveru (provízia / commission) nie je v kompetencii ČŠ a predstavuje rozpor s požiadavkou úplnej harmonizácie. Navyše dôvodová správa uvádza k predmetnému ustanoveniu nasledovné: "Cieľom právnej úpravy je zjednodušenie pochopenia nákladovosti spotrebiteľského úveru pre spotrebiteľa, ako aj predchádzanie nevhodným marketingovým praktikám veriteľov. Taktiež sa tým zabezpečuje zvýšená transparentnosť poskytovania a spravovania úverov." Tento cieľ je formulovaný pomerne všeobecne a zároveň tu abscentuje príčinná súvislosť medzi zrušením poplatku za poskytnutie úveru a zvýšením transparentnosti. Transparentnosť ohľadom celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom je už v súčasnosti zabezpečená, nakoľko spotrebiteľ je štandardne detailne a štruktúrované informovaný o všetkých nákladoch a prípadných poplatkoch spojených s úverom.

3. Zásadná pripomienka k čl. I., §3 ods. 6

Navrhujeme úplné odstránenie predmetného ustanovenia. Predmetné ustanovenie predstavuje využitie regulačnej možnosti ČŠ v zmysle čl. 31 ods. 2 v spojení s čl. 42 ods. 2 smernice (čl. 31 ods. 2 Smernice: "Členské štáty môžu prijať zákazy alebo obmedzenia týkajúce sa osobitných platieb alebo poplatkov uplatňovaných veriteľmi na ich území.").

Ponechanie tohto ustanovenia by spôsobilo, že banka by nemohla spotrebiteľovi poskytnúť zvýhodnenia súvisiace so spotrebiteľským úverom (napríklad poskytnúť spotrebiteľovi výhodnejšiu úrokovú sadzbu v prípade ak spotrebiteľ splní určité podmienky), čo je v konečnom dôsledku v neprospech spotrebiteľa. Navyše pri poskytnutí zvýhodnených podmienok sa spotrebiteľ môže rozhodnúť, či dodatočné podmienky, ktorými je poskytnutie zvýhodnených podmienok úveru, splní alebo nie. Okrem toho spotrebiteľ je o dodatočných podmienkach, ktorými sú podmienené zvýhodnenia súvisiace so spotrebiteľským úverom vždy transparentne informovaný.

Navyše ponechanie tohto ustanovenia v súvislosti s postupne prichádzajúcou reguláciou EÚ v oblasti ESG by znamenalo, že banka by nemohla motivovať klientov k ekologicky a sociálne zodpovednému správaniu práve poskytnutím zvýhodnení súvisiacich s úverom. Príkladom, v oblasti leasingu, by banka nemohla podmieniť zvýhodnenú úrokovú sadzbu pre tých klientov, ktorí sa rozhodnú pre ekologicky udržateľnejší typ vozidla a pod. Takáto motivácia klientov je pritom práve jedným z najefektívnejších soft nástrojov postupnej zmeny spotrebiteľského správania k ekologickejšiemu a udržateľnejšiemu riešeniu. V praxi existuje mnoho prípadov, kedy spotrebiteľ profituje zo splnenia dodatočných podmienok, napr. v prípade, ak dodatočne preukáže, že prostriedky z úveru boli použité na financovanie tzv. zelených produktov, alebo v prípade vrátenia časti zaplatených úrokov pri včasnom splatení úveru. Ponechaním ustanovenia v takomto znení by tak nebolo možné takéto zvýhodnenia spotrebiteľom poskytnúť, čo je v konečnom dôsledku v neprospech spotrebiteľa.

Okrem toho v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, schválená uznesením vlády SR č. 24 zo 14. januára 2015, účinná do 1. októbra 2023 platí, že v prípade "ak sa navrhuje prísnejšia právna úprava ako je právna úprava v legislatíve Európskej únie alebo ak sa navrhuje vykonať transpozíciu smernice Európskej únie nad rámec minimálnych požiadaviek Európskej únie", teda v prípade využitia goldplatingu platí, že jeho využitie je v princípe nežiadúcim javom. Goldplating je preto prípustný len "vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených" a vyžaduje sa jeho prekonzultovanie v dostatočnej miere s dotknutými subjektami.

Zákaz poskytnúť spotrebiteľovi zvýhodnenia súvisiace so spotrebiteľským úverom pritom nie je možné považovať za nevyhnutné opatrenie, a to najmä s poukazom na to, že poskytnutie zvýhodnenia súvisiaceho so spotrebiteľským úverom je v prospech spotrebiteľa.

4. Zásadná pripomienka k čl. I., §5 ods. 6 písm. d)

Navrhujeme vypustiť ustanovenie písmena d) a reklamu, ktorou sa zdôrazňuje jednoduchosť alebo rýchlosť, s akou je možné spotrebiteľský úver získať, umožniť. Využitie moderných technológií, ako sú digitálne platformy a automatizované procesy, umožňuje rýchlejšie a efektívnejšie spracovanie úverových žiadostí a zjednodušenie procesu pre klienta pri zachovaní primeranej úrovne ochrany spotrebiteľa a dôkladné posúdenie jeho schopnosti splácať úver. Ustanovenia písm. d) – f) sú voľbou členského štátu pri transpozícii smernice. V rámci smernice EÚ sa hovorí o práve voľby jednotlivými štátmi: „Členské štáty by tiež mali mať možnosť zakázať reklamy, ktoré považujú za rizikové pre spotrebiteľov, napríklad tie, ktoré zdôrazňujú jednoduchosť alebo rýchlosť získania úveru“

Teda tento zákaz môže mať negatívny dopad na marketing a akvizíciu klientov, najmä pre inovatívne banky, ktoré stavajú na digitalizácii a efektívnosti procesov.

Prikladáme tieto dôvody:

- dopad na inovácie – digitálne banky investujú do automatizácie a umelej inteligencie, aby zjednodušili procesy. Tento zákaz komunikovať jednoduchosť a rýchlosť úverov by mohol brzdiť technologický pokrok,
- nejednoznačnosť regulácie – nie je jasné, kde je hranica medzi faktickým opisom služby a zakázanou reklamou. Ak banka skutočne ponúka rýchly a jednoduchý úver v súlade so zákonom, mala by mať možnosť to uviesť v marketingovej komunikácii,
- neprimeranosť opatrenia – ak je cieľom zákona ochrana spotrebiteľa pred unáhlenými rozhodnutiami, existujú efektívnejšie spôsoby regulácie (napr. povinné informačné povinnosti, dôraz na zodpovedné úverovanie), než plošný zákaz reklamy na rýchlosť a jednoduchosť,
- medzinárodné porovnanie – v iných krajinách EÚ sa podobné reklamy nezakazujú plošne, ale skôr sa regulujú ich formulácie tak, aby neboli zavádzajúce. Slovensko by nemalo ísť nad rámec štandardov EÚ bez preukázania skutočnej potreby.

5. Zásadná pripomienka k čl. I., § 13

Navrhujeme vypustiť alebo zúžiť povinnosť skúmať iné výdavky alebo uviesť, ktoré výdavky exaktne majú veritelia zobrať do úvahy a ako ich majú veritelia verifikovať.

Zo Smernica požiadavka na posúdenie v záujme spotrebiteľa nevyplýva, pričom je sporné, čo má byť pod týmto spojením myslené. Aj vzhľadom na skutočnosť, že práve zo strany súdov je aktuálne posúdenie schopnosti splácať úver témou č. 1, tak vnášanie nových, nie jasných pojmov, ktoré umožňujú rôzne výklady, vnímame extrémne negatívne.

V §13 ods. 1 je dlhodobo nezmyselná formulácia, ktorá sa preberá medzi verziami: „pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru a príjem spotrebiteľa!“. Navrhujeme zmenu na „...pričom berie do úvahy najmä položky podľa odseku 12 a príslušnú špecializovanú legislatívu vzťahujúcu sa k posúdeniu schopnosti splácať x) .Zohľadňovanie informácií podľa odseku 19 tým nie je dotknuté“ odkaz x) NBS Opatrenia 10/2017 a 10/2016).

Ďalej k vete „Veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v záujme spotrebiteľa na účely zabránenia nezodpovedného poskytovania spotrebiteľských úverov a nadmernej zadlženosti spotrebiteľa; takéto posúdenie...“- Navrhujeme celú časť vety vypustiť. Posledná veta odseku by mala byť: "Posúdenie nesmie byť založené výhradne na úverovej histórii spotrebiteľa."

Vypustenie navrhujeme, pretože za účelom zabránenia nezodpovedného poskytovania spotrebiteľských úverov a nadmernej zadlženosti spotrebiteľa vzniká celá regulácia, nie jednotlivá procedúra.

6. Zásadná pripomienka k čl. I., §13 ods. 9

Nesúhlasíme so zvýšením kvóra 2/3 veriteľov na 90 % veriteľov a navrhujeme ponechať existujúce kvórum alebo kvórum stanoviť podľa objemu poskytnutých úverov veriteľom, aby išlo o relevantnú vzorku veriteľov, nie podľa počtu veriteľov. Pri navrhovanej zmene nejde o transpozíciu smernice. Do kvóra by nemali spadať veritelia so zanedbateľným množstvom poskytovaných úverov, resp. aj subjekty, kt. (už) nemajú licenciu na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

V aplikačnej praxi bánk neboli zaznamenané žiadne prípady, ktoré by odôvodňovali navyšovanie predmetného kvóra na 90 %, pričom existujúci stav nemá žiadny negatívny dopad na schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Navrhujeme, aby limit počtu veriteľov bol ponechaný na hodnotu v zmysle § 7 ods. 17 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. a to konkrétne na dve tretiny. Prípadné rozšírenie potreby dopytovania do v tejto chvíli neznámych registrov, by malo masívny dopad na implementáciu ako v rámci IT, tak v procesoch spracovania žiadostí. Dovoľme si poukázať aj na dlhodobé pozitívne praktické skúsenosti s týmto prístupom.

Rovnako aj z pohľadu Smernice a aj súdnych rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vyplýva, že podmienkou je nahliadnutie do registra na preverenie tejto skutočnosti a teda nie na takýto striktný prístup.

7. Zásadná pripomienka k čl. I., §13 ods. 19

Navrhujeme rozšíriť okruh možností spôsobom, akým sa overuje príjem spotrebiteľa, doterajšia možnosť overovania príjmu, založená na spotrebiteľom poskytnutých informáciách viedla k nedorozumeniam a nepresnostiam, ktoré v konečnom dôsledku mohli mať negatívny dopad na spotrebiteľa (a to buď prietahmi v posudzovaní úveru alebo nesprávnym zistením výšky príjmu). Preto okrem overovania navrhujeme doplniť možnosť priameho získavania informácií zo Sociálnej poisťovne. Cieľom je najmä zabránenie cyklenia, násobných opätovných dopytov, atď.

Navrhované znenie poslednej vety: Veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní aj bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 11, ak odsek 35 neustanovuje inak, elektronicky získať alebo overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky získavajú alebo overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,³⁵ je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

8. Zásadná pripomienka k čl. I., §13 ods. 35

Navrhujeme úpravu v záujme odstránenia výkladového problému v súvislosti s odsekom 19 tohto paragrafu a našou pripomienkou č. 28. Navrhujeme rozšíriť okruh možností spôsobom, akým sa overuje príjem spotrebiteľa, doterajšia možnosť overovania príjmu, založená na spotrebiteľom poskytnutých informáciách viedla k nedorozumeniam a nepresnostiam, ktoré v konečnom dôsledku mohli mať negatívny dopad na spotrebiteľa (a to buď prietahmi v posudzovaní úveru alebo nesprávnym zistením výšky príjmu). Preto okrem overovania navrhujeme doplniť možnosť priameho získavania informácií zo Sociálnej poisťovne.

9. Zásadná pripomienka k čl. I., §14 ods. 6 a v nadväznosti §13 ods. 19 a 35

Navrhujeme rozšíriť okruh možností spôsobom, akým sa overuje príjem spotrebiteľa. Doterajšia možnosť overovania príjmu, založená na spotrebiteľom poskytnutých informáciách viedla k nedorozumeniam a nepresnostiam, ktoré v konečnom dôsledku mohli mať negatívny dopad na spotrebiteľa (a to buď prietahmi v posudzovaní úveru alebo nesprávnym zistením výšky príjmu). Preto okrem overovania navrhujeme doplniť možnosť priameho získavania informácií zo Sociálnej poisťovne doplnením znenia „... a to podľa určenia veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. a), banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničnej banky elektronické získavanie alebo“.

Navrhované znenie:

(6) Prevádzkovateľ registra je povinný v súčinnosti so Sociálnou poisťovňou zabezpečiť, a to podľa určenia veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. a), banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničnej banky elektronické získavanie alebo overovanie informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa veriteľom podľa § 25 ods. 1 písm. a), bankou, zahraničnou bankou a pobočkou zahraničnej banky.³⁹)

10. Zásadná pripomienka k čl. I., §14 ods. 9

Navrhujeme úpravu, ktorá korešponduje s aktuálnym faktickým stavom, minimalizuje riziká spojené s prenosmi veľkého množstva údajov, predovšetkým s ich možnou nepresnosťou a neúplnosťou a viac zodpovedá požiadavkám GDPR na minimalizáciu osobných údajov

Navrhované znenie:

Pri prechode alebo postúpení pohľadávky zo spotrebiteľského úveru pôvodný veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky v lehote podľa § 47 ods. 2 poskytne registru informácie, ktoré sa týkajú prechodu alebo postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru z registra. Nový veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka, pobočka zahraničnej banky alebo nákupca úverov, na ktorého prešla pohľadávka alebo boli postúpené pohľadávky zo spotrebiteľského úveru od pôvodného veriteľa, poskytne v lehote podľa § 47 ods. 2 údaje o spotrebiteľských úveroch, ktoré sa týkajú prechodu alebo postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru do registra, do ktorého poskytuje údaje podľa odseku 1, zodpovedajúce skutočnosti, že ide o prechod alebo postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru

Odôvodnenie:

Takáto povinnosť by mohla viesť k strate zásadnej informácie o správaní spotrebiteľa a dodržiavaní platobnej disciplíny. Mohlo by to byť v rozpore s princípom fungovania registra.

Samozrejme musí byť zabezpečené jasné a zreteľné ukončenie vzťahu s pôvodným veriteľom, ale prečo práve spôsobom mazania údajov? Zásadná pripomienka s tým, že ide o úpravu ktorá nemá oporu v Smernici (čl. 18 ods. 11 - Členské štáty môžu od veriteľov požadovať, aby posúdili úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Posúdenie úverovej bonity však nesmie byť založené výlučne na úverovej histórii spotrebiteľa.) a rovnako predstavuje riziko z pohľadu našej pripomienky.

11. Zásadná pripomienka k čl. I, §25 odsek 1

Návrh: V čl. I sa v § 25 ods. 1 za slovo "Slovenska" dopĺňa text ", ak nie je v tomto zákone uvedené inak".

Odôvodnenie:

Ide o doplnenie v reakcii na navrhnuté doplnenie § 56 o nový odsek 3.

12. Zásadná pripomienka k čl. I, §25 odsek 3

Návrh: V čl. I sa v § 25 ods. 3 navrhuje doplniť písmeno e) v znení:

„e) dodávateľa tovaru alebo poskytovateľa služieb, ktorý je mikropodnik, malý a stredný podnik podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ a ktorý koná ako finančný agent v rámci svojej doplnkovej činnosti.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa doplniť výnimku v súlade s čl. 37 ods. 3 písm. a) smernice 2023/2225.

13. Zásadná pripomienka k čl. I, §27 odsek 1

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 1 navrhuje doplnenie druhej vety v znení:

„Veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. b) poskytuje spotrebiteľské úvery v obmedzenom rozsahu aj, ak poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej doplnkovej činnosti vo forme odloženej platby pri predaji tovaru alebo poskytnutí služieb, ak sa takýto spotrebiteľský úver poskytuje bezúročne a bez akýchkoľvek iných poplatkov okrem poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti s omeškaním platby.“

Odôvodnenie:

Parametre povoleného režimu nie sú žiadnym spôsobom stanovené v smernici 2023/2225. V tomto smere má SR možnosť rozhodnúť sa, aký režim povoľovania vyberie ako nevyhnutný pre rozsiahle spektrum subjektov, ktoré podľa novej právnej úpravy budú poskytovateľmi spotrebiteľských úverov. Ide aj o subjekty, pre ktoré je poskytovanie spotrebiteľského úveru len nevyhnutným dôsledkom nastaveného spôsobu predaja, pri ktorom na prospech spotrebiteľov umožňujú spotrebiteľom zaplatiť kúpnu cenu tovaru alebo cenu za dodanie služby s oneskorením, často aj v splátkach. Typickým príkladom sú poskytovatelia elektronických komunikačných služieb, ktorí umožňujú svojim zákazníkom obmieňať si pravidelne zariadenia nevyhnutné na využívanie elektronických komunikačných služieb v pravidelných intervaloch, pričom za zariadenie vyberajú cenu v splátkach a bez navýšenia. Tento a obdobné modely fungovania umožňujú spotrebiteľom využívať up-to-date zariadenia, čo má vplyv na ich digitálnu gramotnosť ako aj na bezpečnosť pri využívaní moderných digitálnych služieb. Pri poskytovaní spotrebiteľských úverov ako doplnkovej činnosti je opodstatnené upraviť osobitný režim.

14. Zásadná pripomienka k čl. I, §27 odsek 2

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 2 navrhuje nasledovné znenie druhej vety:

"Na udelenie povolenia poskytovať spotrebiteľské úvery podľa § 25 ods. 1 písm. b), ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta, sa vzťahujú ustanovenia § 26 ods. 2 písm. a), c), d), f), g), j) až m) a ods. 4 písm. a) až f), h), l), q) a s) okrem ustanovení vzťahujúcich sa na útvar vnútornej kontroly." V čl. I sa v § 27 ods. 2 navrhuje doplnenie tretej vety v znení: "Na udelenie povolenia poskytovať spotrebiteľské úvery podľa § 25 ods. 1 písm. b), ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 druhá veta, sa vzťahujú ustanovenia § 26 ods. 2 písm. a), d) vo vzťahu k členovi štatutárneho orgánu, prokuristovi a členovi dozornej rady, ktorí sú zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, f) vo vzťahu k žiadateľovi, g) vo vzťahu k žiadateľovi, j), l) a m) a ods. 4 písm. a), b, d) vo vzťahu k členovi štatutárneho orgánu, prokuristovi a členovi dozornej rady, ktorí sú navrhovaní ako zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, e) vo vzťahu k členovi štatutárneho

orgánu, prokuristovi a členovi dozornej rady, ktorí sú navrhovaní ako zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, f) vo vzťahu k žiadateľovi, h) vo vzťahu k žiadateľovi a i) okrem ustanovení vzťahujúcich sa na útvary vnútornej kontroly."

Odôvodnenie:

Navrhovaná úprava nadväzuje na doplnenie výnimky pre subjekty, ktoré poskytujú bezúročné, bezodplatné úvery vo forme odloženej platby ako doplnkovú činnosť. Vzhľadom na minimálny dopad činnosti takýchto subjektov a žiadne riziko na strane zákazníkov (zákazník má tovar a následne platí bez akéhokolvek navýšenia alebo úroku) nie je opodstatnené požadovať tak prísne pravidlá.

15. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 3

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 3 sa za slová "§ 25 ods. 1 písm. b)" dopĺňa text ", ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta,"

Odôvodnenie:

Návrh nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť.

16. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 4, písmeno b)

. Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 4 sa v písm. b) sa na konci dopĺňa nasledovný text: v prípade žiadateľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta, meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, štátnu príslušnosť a dátum narodenia fyzickej osoby, ktorá je navrhovaná za člena štatutárneho orgánu, prokuristu, člena dozornej rady, vedúceho organizačnej zložky žiadateľa, vo vzťahu k členovi štatutárneho orgánu, prokuristovi a členovi dozornej rady, ktorí sú navrhovaní ako zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, v prípade žiadateľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 druhá veta

Odôvodnenie:

Návrh nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť.

17. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 5

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 5 za slová "§ 25 ods. 1 písm. b)" dopĺňa text ",ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta,"

Odôvodnenie:

Návrh doplnenia nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť.

18. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 6

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 6 za text "odsek 1" dopĺňa text "prvá veta" a za text "§ 25 ods. 1 písm. b)" sa dopĺňa text ",ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta,"

Odôvodnenie:

návrh doplnenia nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť

19. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 7

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 7 za text "§ 25 ods. 1 písm. b)" dopĺňa text ",ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta,"

Odôvodnenie:

Návrh doplnenia nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť.

20. Zásadná pripomienka k čl. I., §27 odsek 8

Návrh: V čl. I sa v § 27 ods. 8 za text "§ 25 ods. 1 písm. b)" dopĺňa text ",ak ide o poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa § 27 ods. 1 prvá veta,"

Odôvodnenie:

Návrh doplnenia nadväzuje na návrh rozšíriť prípady, na ktoré sa vzťahuje obmedzená povoloňacia povinnosť.

21. Zásadná pripomienka k čl. I., §29 – vloženie nového odseku

Návrh: V čl. I sa v § 29 dopĺňa nový odsek 6 v znení:

"(6) Požiadavka získania predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 písm. a), d) a e) sa nevzťahuje na veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta. Veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta, je povinný oznámiť zmenu v osobe člena štatutárneho orgánu, člena dozornej rady, prokuristu alebo vedúceho organizačnej zložky, ktorí sú zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, zmenu podľa odseku 1 písm. d) a e) Národnej banke Slovenska najneskôr do 30 dní od nadobudnutia účinnosti zmeny. Veriteľ podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta, v oznámení o zmene v osobe člena štatutárneho orgánu, člena dozornej rady, prokuristu alebo vedúceho organizačnej zložky, ktorí sú zodpovední za činnosť poskytovania spotrebiteľských úverov, preukáže vo vzťahu k oznamovanej zmene splnenie podmienok podľa § 26 ods. 2 písm. d) a predloží prílohy podľa § 26 ods. 4 písm. d) a e).

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnenie osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

22. Zásadná pripomienka k čl. I., §30 odsek 1

Návrh: V čl. I sa v § 30 ods. 1 za text "Veriteľ" dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnenie osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

23. Zásadná pripomienka k čl. I., §30 odsek 3

Návrh: V čl. I sa v § 30 ods. 3 za text "Veriteľ" dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnenie osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

24. Zásadná pripomienka k čl. I., §30 odsek 4

Návrh: V čl. I sa v § 30 ods. 4 za text "Veriteľ" dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnenie osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

25. Zásadná pripomienka k čl. I., §30 odsek 5

Návrh: V čl. I sa v § 30 ods. 5 za text "Veriteľ" dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnenie osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

26. Zásadná pripomienka k čl. I., §32 odsek 1

Návrh: V čl. I sa v § 32 ods. 1 za text "Veriteľ" v príslušnom gramatickom tvare dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnene osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

27. Zásadná pripomienka k čl. I., §37 odsek 4

Návrh: V čl. I sa v § 37 ods. 4 za text "veriteľ" v príslušnom gramatickom tvare dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnene osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť. Penalizovanie v takýchto prípadoch je absolútne neprimerané.

28. Zásadná pripomienka k čl. I., §46 odsek 1

Návrh: V čl. I sa v § 46 ods. 1 za text "veriteľ" v príslušnom gramatickom tvare dopĺňa text "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta,"

Odôvodnenie:

Ide o zohľadnene osobitného režimu pri subjektoch, ktoré poskytujú spotrebiteľský úver bez navýšenia a bez poplatku ako doplnkovú činnosť.

29. Zásadná pripomienka k čl. I., §47

Návrh: v čl. I sa v § 47 dopĺňa nový odsek 3 v znení:

Odsek 1 a 2 sa nevzťahujú na veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b), ktorý poskytuje spotrebiteľské úvery podľa § 27 ods. 1 druhá veta.

Odôvodnenie:

V prípade obmedzenej aktivity spočívajúcej v poskytovaní odloženej platby ako doplnkovej činnosti nie je opodstatnené uplatňovať striktné požiadavky podľa § 47. Samotná smernica 2023/2225 predpokladá, že opatrenia navrhované v § 47 sa uplatnia vo vhodných prípadoch. Uvedené nie je naplnené v prípade popísanej obmedzenej činnosti.

30. Zásadná pripomienka k čl. I. §54

Navrhujeme, aby sa § 3 ods. 5 (ktorý zakazuje účtovanie poplatkov) nevzťahoval na tieto úvery (obdobné ustanovenie v existujúcom zákone sa na tieto úvery nevzťahovalo).

Navrhované znenie: „...sa vzťahujú ustanovenia § 2, § 3 ods. 1 až 4, § 8 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. a) až d), g) až i) a n), ods. 6 písm. a) a d) až i), ods. 11, § 20 ods. 1 a ods. 2 písm. a), b), d), e), g), h), j) až n), p), q) a u), § 21, § 24, § 33 až 37, § 39 ods. 6 a 7, § 40, § 41 ods. 1 a 2, § 45 ods. 1 a § 56, pričom...“

31. Zásadná pripomienka k čl. I., §55 odsek 1

Návrh: V § 55 ods. 1 sa pred bodkočiarku sa navrhuje doplniť text "ak nie je v tomto zákone uvedené inak".

Odôvodnenie:

Ide o reakciu na navrhované doplnenie § 56 o nový odsek 3.

32. Zásadná pripomienka k čl. I., §55 odsek 2

Návrh: V § 55 ods. 2 sa pred podkočiarku sa navrhuje doplniť text "ak nie je v tomto zákone uvedené inak".

Odôvodnenie:

Ide o reakciu na navrhované doplnenie § 56 o nový odsek 3.

33. Zásadná pripomienka k čl. I., §56

Navrhované znenie:

„(1) Právne vzťahy, ktoré vznikli pred 20. novembrom 2026 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Povoľenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov udelené podľa doterajších predpisov, ktoré je platné ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto

zákona, sa považuje za povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov podľa tohto zákona, a to v rozsahu a spôsobom, ktoré sú určené v tomto povolení."

Odôvodnenie:

Navrhujeme doplniť osobitné prechodné ustanovenia, týkajúce sa registrov, tak aby bolo jednoznačné, že súčasný právny stav je zachovaný a registre podľa aktuálnej právnej úpravy sa budú považovať aj za registre podľa novej právnej úpravy.

Zároveň sme v návrhu zákona neidentifikovali ustanovenie, ktoré by subjektom s platným povolením umožňovalo ďalej pokračovať v činnosti na základe udeleného povolenia a po splnení podmienok definovaných novým zákonom tak, ako je to zvykom pri novej legislatíve. Nový zákon zvyčajne v rámci prechodných ustanovení výslovne uvedie, že povolenie vydané podľa predchádzajúceho zákona sa považuje za povolenie podľa nového zákona alebo ustanoví prechodné obdobie, v rámci ktorého sa subjekty disponujúce povolením podľa predchádzajúceho zákona musia „prelicencovať“, aby mohli vo výkone činnosti pokračovať súvisle, bez prerušenia licencovanej činnosti.

34. Zásadná pripomienka k čl. I., §56 – vloženie nového odseku 3

Návrh: V čl. I sa v § 56 navrhuje doplnenie nového odseku 3 v znení:

„(3) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktoré k 19. novembru 2026 poskytovali úver, na ktorý v súlade s platnou právnou úpravou účinnou do 19. novembra 2026 nebolo potrebné povolenie na poskytovanie spotrebiteľského úveru a ktoré pokračujú v poskytovaní úveru aj od 20. novembra 2026, sú povinné do 90 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona požiadať o udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľského úveru podľa tohto zákona. V čase do rozhodnutia Národnej banky Slovenska o žiadosti podľa predchádzajúcej vety sa na fyzickú osobu a právnickú osobu podľa predchádzajúcej vety nevzťahujú povinnosti veriteľa podľa tohto zákona.“

Odôvodnenie:

Nová právna úprava dramaticky zasahuje do existujúceho a zaužívaného spôsobu podnikania tých podnikateľských subjektov, ktoré na základe existujúcej výnimky poskytovali bezúročné a bezpoplatkové úvery (zvyčajne vo forme odloženej platby za tovar, resp. umožnení splácať cenu tovaru v splátkach bez navýšenia) bez povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov. V dôsledku zrušenia viacerých výnimiek, o.i. výnimky podľa § 1 ods. 3 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., je potrebné vytvoriť predchodné obdobie, ktoré začne plynúť po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy a v ktorom dotknuté subjekty budú môcť požiadať o povolenie podľa novej právnej úpravy a zároveň bez prerušenia vykonávať svoju podnikateľskú aktivitu. V opačnom prípade by takéto subjekty museli prerušiť svoju činnosť až do získania povolenia, čo predstavuje neprimeraný zásah do legitímne vykonávanej podnikateľskej aktivity a zároveň negatívne ovplyvní spotrebiteľov.

35. Zásadná pripomienka – vloženie nového čl. VII

Návrh: navrhuje sa doplnenie nového čl. VII v znení:

Čl. VII

Zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

„1. V § 5 ods. 1 písm. b) sa na konci bodu 6 dopĺňa nasledovný text: "a okrem sprostredkovania spotrebiteľského úveru podľa osobitného predpisu [odkaz na zákon o spotrebiteľských úveroch] ak finančný agent koná v rámci svojej doplnkovej činnosti a ide o sprostredkovanie spotrebiteľského úveru veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b) v spojení s § 27 ods. 1 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch"

„2. V § 5 ods. 1 písm. n) sa na konci dopĺňa nasledovný text: "okrem veriteľa podľa § 25 ods. 1 písm. b) v spojení s § 27 ods. 1 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch"

Ostatné články sa náležite prečísľujú.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na rozšírenie pojmu veriteľ je opodstatnené vylúčiť veriteľov, ktorí poskytujú úver vo forme odloženej platby ako doplnkovú činnosť pri nákupe tovaru alebo služieb, z povinností zákona č. 297/2008 Z. z. Rovnaký režim je zároveň potrebné uplatniť na finančných agentov takýchto veriteľov.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/44>